

SYLABUSDOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA . 2024/25-2025/26
(skrajne daty)

Rok akademicki 2025/26

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Społeczeństwo Amerykańskie
Kod przedmiotu*	
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Kolegium Nauk Humanistycznych
Kierunek studiów	Filologia angielska
Poziom studiów	II stopnia
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Niestacjonarne
Rok i semestr/y studiów	2 rok 3 semestr
Rodzaj przedmiotu	Kierunkowy do wyboru w obu specjalnościach
Język wykładowy	język angielski
Koordinator	dr hab. prof. UR Małgorzata Martynuska
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr hab. prof. UR Małgorzata Martynuska

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykt.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
3	10								2

1.2. Sposób realizacji zajęć

- zajęcia w formie tradycyjnej (**test zaliczeniowy**)
- zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)**ZALICZENIE Z OCENĄ****2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

Znajomość języka angielskiego na poziomie zaawansowanym. Ukończony kurs z historii krajów anglosaskich i realizowania krajów anglojęzycznych.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z problematyką dotyczącą przynależności rasowej, etnicznej, narodowościowej i religijnej w krajach wielokulturowych.
C2	Zapoznanie studentów z zagadnieniami antropologii kulturowej: hybrydyzacja, transkulturowanie, kreolizacja, panetniczność, diaspora, globalizacja, synkretyzm.
C3	Przedstawienie sylwetek Amerykanów walczących o prawa obywatelskie.
C4	Zapoznanie studentów z zagadnieniami dotyczącymi amerykańskiego Południa.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Student zna i rozumie w zaawansowanym stopniu zjawiska kulturoznawcze zachodzące w krajach wielokulturowych i rozumie w pogłębionym stopniu teorie wyjaśniające złożoność procesów antropologicznych zachodzących w społeczeństwie amerykańskim.	K_Wo4
EK_02	Student rozumie w zaawansowanym stopniu metodologię i tendencje rozwojowe w obrębie nauk o kulturze i religii analizujące hybrydowość kulturową mniejszości etnicznych zamieszkujących terytorium Stanów Zjednoczonych.	K_Wo5
EK_03	Student potrafi dobrać i zastosować właściwe metody i techniki informacyjno-komunikacyjne do rozwiązywania problemów właściwych dla nauk o kulturze i religii.	K_U01
EK_04	Student potrafi formułować hipotezy dotyczące problemów badawczych i wyciągać wnioski np. na temat statusu mniejszości etnicznych i narodowych.	K_U02
EK_05	Student potrafi samodzielnie realizować własne uczenie się i ukierunkowywać innych w tym zakresie.	K_U10
EK_06	Student jest gotów do samodzielnej krytycznej oceny posiadanej wiedzy na temat zmian zachodzących w społeczeństwie wielokulturowym.	K_K01
EK_07	Student jest gotów do aktywnego funkcjonowania w globalnym i wielokulturowym społeczeństwie, wykazując się zrozumieniem i poszanowaniem dla kultur mniejszościowych.	K_K03

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
1. Rdzenni Amerykanie – przedstawienie wybranych plemion indiańskich, słownictwo rdzenne w kulturze amerykańskiej, zagadnienie apropiacji kulturowej, rezerwaty, obraz Indian w westernach.
2. Imigranci europejscy w USA – okres migracji masowych, funkcja getta etnicznego, Niemcy, Irlandczycy, Włosi, Polacy, Żydzi i antysemityzm.
3. Latynosi w USA – Meksykanie, Kubańczycy, Portorykanie, tropikalizm, ruch Chicano, ruch Nuyorican, pan-etniczność, Spanglish, stereotypy filmowe.
4. Święta meksykańskie w USA: Quinceañera, Cinco de Mayo, Las Posadas, Guadalupe, Day of the Dead. Muzyka meksykańska w USA: Tejano, corrido, narco-corrido, mariachi.
5. Diaspora azjatycka w USA – stereotypy etniczne, Chińczycy, Japończycy, Koreańczycy, getta etniczne, cosplay, K-pop, K-drama.
6. Afro-Amerykanie – segregacja rasowa, Wielka Migracja, renesans harlemski, ruch praw obywatelskich (Martin Luther King, Jr., Malcolm X), Czarne Pantery, akcja afirmatywna, problematyka równości płci, reparacje, Black Lives Matter, rozwój gatunków muzycznych (gospel, blues, jazz, reagan, hip hop, rap).
7. Amerykańskie Południe – Pas Biblijny, plantacje, Antebellum, architektura, okres rekonstrukcji, Ku Klux Klan, przemoc rasowa, rycerskość Południowca, kultura broni, krytyczna teoria rasy, muzyka country, kultura Cajun i Creole, Amerykańskie Południe w filmie, Gotyk Amerykańskiego Południa.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład z prezentacją multimedialną z wykorzystaniem OFFICE 365.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	TEST PISEMNY	WYKŁAD
EK_02	TEST PISEMNY	WYKŁAD
EK_03	TEST PISEMNY	WYKŁAD
EK_04	TEST PISEMNY	WYKŁAD
EK_05	OBSERWACJA	WYKŁAD
EK_06	OBSERWACJA	WYKŁAD
EK_07	OBSERWACJA	WYKŁAD

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Weryfikacja wiedzy odbywa się przez test pisemny w formie pytań otwartych. Aby zaliczyć test student musi uzyskać minimum 60% punktów. Studenci są oceniani według następującej skali:

Bdb – 91-100%

Plus dobry – 83-90%

Dobry 75-82%

Plus dostateczny 67-74%
Dostateczny 60-66%

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	10
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	3
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	47
SUMA GODZIN	60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	20

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	
zasady i formy odbywania praktyk	

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Aranda, E. 2009. "Puerto Rican Migration and Settlement in South Florida: Ethnic Identities and Transnational Spaces." [in:] *Caribbean Migration to Western Europe and to the United States. Essays on Incorporation, identity, and Citizenship*, edited by M. Cervantes-Rodriguez, R. Grosfoguel, and E. Mielants, pp. 111-130. Philadelphia: Temple University Press.

Dowling, J. A. 2014. *Mexican Americans and the Question of Race*. Austin: University of Texas Press (rozdział 6: "Re-envisioning Our Understanding of Latino Racial Identity").

Galens, J., A. Sheets and R. V. Young. 1995. *Gale Encyclopedia of Multicultural America*. New York: International Thomson Publishing Company. (wybrane grupy etniczne, np. Irlandczycy Chińczycy).

Gramlich, John. 2023. "Americans and affirmative action: How the public sees the consideration of race in college admissions, hiring." *Pew Research Center*, June 16. <https://www.pewresearch.org/short-reads/2023/06/16/americans-and-affirmative-action-how-the-public-sees-the-consideration-of-race-in-college-admissions-hiring/>

Logan, J. R. and W. Zhang. 2009. "Cubans and Dominicans: Is There a Latino experience in the United States?" [in:] *Caribbean Migration to Western Europe and to the United States. Essays on Incorporation, identity, and Citizenship*, edited by M. Cervantes-Rodriguez, R. Grosfoguel, and E. Mielants, pp. 191-2007. Philadelphia: Temple University Press.

- Orenstein, S.** 1995. "American Indians" [in:] *American Studies Newsletter* (January), pp. 1-9.
- Schiller, N. G.** 2009. "Theorising about and beyond Transnational Processes." [in:] *Caribbean Migration to Western Europe and to the United States. Essays on Incorporation, identity, and Citizenship*, edited by M. Cervantes-Rodriguez, R. Grosfoguel, and E. Mielants, pp. 18-40. Philadelphia: Temple University Press.
- Schiller, N. G.** 2009. "Theorising about and beyond Transnational Processes." [in:] *Caribbean Migration to Western Europe and to the United States. Essays on Incorporation, identity, and Citizenship*, edited by M. Cervantes-Rodriguez, R. Grosfoguel, and E. Mielants, pp. 18-40. Philadelphia: Temple University Press.
- TRIGGER, B.G. AND W.E. WASHBURN.** 1996. *THE CAMBRIDGE HISTORY OF THE NATIVE PEOPLES OF THE AMERICAS, VOLUME 1, PART I, USA*: CAMBRIDGE UNIVERSITY PRESS (WYBRANE SZCZEPY INDIAŃSKIE).

Literatura uzupełniająca:

- Burszta, W. J.** 1998. *Antropologia kultury. Tematy, teorie, interpretacje*. Poznań: Zysk i S-ka.
- Gajda, J.** 2015. *Antropologia kulturowa. Kultura obyczajowa początku XXI wieku*. Kraków: Impuls.
- Heath, J. and A. Potter.** 2005. *Nation of Rebels. Why Counterculture Became Consumer Culture*. New York: HarperBusiness (rozdział 4: "I Hate Myself and Want to Buy" oraz rozdział 8: "Coca-Colonization").
- Kraut, Alan M.** 1991. "From Foreign Shores" *American Studies Newsletter* (September) pp. 1-10.
- Mann, A.** 1995. "From Immigration to Acculturation." [in:] *Making America*, edited by L.S. Luedtke, pp. 68-80, Washington D.C.; USIA.
- Martynuska, M.** 2012. *Imigrantki w społeczeństwie amerykańskim. Porównanie przypadku irlandzkiego i włoskiego, 1880-1930*. Rzeszów: Wydawnictwo UR.
- Martynuska, M.** 2018. *The Cultural Hybridity of Mexican Americans*. Rzeszów: Wydawnictwo UR.
- McLaurin, M.** 2000. "Public Perception of the Past in the American South: a Paradigm Shift." *American Studies Journal*. Issue on American Race Relations, Number 45 (summer), pp.18-25.
- Milian C.** 2013. *Latining America. Black-Brown Passages and the Coloring of Latino/a Studies*. Athens and London: The University of Georgia Press.
- Oxford Guide to British and American Culture*, Oxford University Press, 2010.
- Paleczny, T.** 2002. *Współczesne społeczeństwo amerykańskie*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Tindal G.B. i D.E. Shi.** 1996. *Historia Stanów Zjednoczonych*, Zysk i S-ka, Poznań: 1996.
- Attiah, Karen.** 2023. "White women have helped sink the affirmative action ship." *Washington Post*, June 30.
- REYES, KIMBERLY.** 2018. "AFFIRMATIVE ACTION SHOULDN'T BE ABOUT DIVERSITY." *THE ATLANTIC*, DECEMBER.
[HTTPS://WWW.THEATLANTIC.COM/IDEAS/ARCHIVE/2018/12/AFFIRMATIVE-ACTION-ABOUT-REPARATIONS-NOT-DIVERSITY/578005/](https://www.theatlantic.com/ideas/archive/2018/12/affirmative-action-about-reparations-not-diversity/578005/)

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej